

Índice

EDITORIAL · *EDITORIAL* PÁG. 05

A FONDO · *A FONDS*

Retallades en l'Estat del Benestar i Burnout

Encarna Canet Benavent, Amparo Martí Trotonda i
Lucia Martínez Martínez

PÁG. 09

El impacto de la gran recesión en la Comunidad Valenciana

Eduardo Esteve Pérez y Enrique Lluch Frechina

PÁG. 17

El acogimiento de menores con necesidades especiales y su relación con el perfil de las familias acogedoras

Rosa Josefa Molero Mañes y Adelina Gimeno Collado

PÁG. 31

Anàlisi sobre el perfil i situació dels cuidadors (formals i familiars) de les persones que pateixen Alzheimer, en la zona de la Vall d'Albaida

Marta Climent López

PÁG. 43

PRÁCTICA · *PRÀCTICA*

Impacto de la crisis en las entidades de acción social. Asindown, un ejemplo de superación

Rafael Espinosa Peña y Teresa Poveda Lázaro

PÁG. 55

Les drogodependències, una visió actualitzada

Santi Agost Felip

PÁG. 63

EXTRA · *EXTRA*

Els Serveis Socials Municipals en risc de desaparició. L'avantprojecte de Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local

PÁG. 73

LIBROS · *LLIBRES*

Reseñas

PÁG. 87

Libros recibidos

PÁG. 93

Avaluadors/es anònims/es de la Revista TSnova a l'any 2012 PÁG. 95

---

index

EDITORIAL PAG. 05

INTO DEPTH

Cutbacks in the Welfare State and Burnout

Encarna Canet Benavent, Amparo Martí Trotonda and
Lucia Martínez Martínez

PAG. 09

The Impact of the Great Recession on the Community of Valencia

Eduardo Esteve Pérez and Enrique Lluch Frechina

PAG. 17

Foster family profile in relation to the foster children characteristics

Rosa Josefa Molero Mañes and Adelina Gimeno Collado

PAG. 31

Analysis of the profile and status of formal and family caregivers of people with Alzheimer residing in the Vall d'Albaida area (Valencia, Spain)

Marta Climent López

PAG. 43

PRACTICE

Impact of crisis on social action institutions. Asindown, an example of persistence

Rafael Espinosa Peña and Teresa Poveda Lázaro

PAG. 55

Drug dependence - An updated approach

Santi Agost Felip

PAG. 63

EXTRA

The Municipal Social Services at risk of disappearing. Local Authorities Sustainability and Rationalization Bill

PAG. 73

BOOKS

Reviews

PAG. 87

Received books

PAG. 93

TSnova anonymous reviewers of the year 2012

PÁG. 95

Retallades en l'Estat del Benestar i Burnout¹

ENCARNA CANET BENAVENT, AMPARO MARTÍ TROTONDA i LUCIA MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Treballadores Socials i Professores del Departament de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat de València

Rebut: 24 d'octubre de 2012 · Acceptat: 10 de gener de 2013

RESUM²

L'actual situació de recessió i crisi econòmica del capital que s'està produint a nivell de tota Europa, així com les mesures antisocials que l'acompanyen, estan provocant l'extinció a curt i mitjà termini del denominat Estat del Benestar, a diferents velocitats segons els estats. Les professionals de l'àmbit social treballem amb les víctimes de la crisi —algunes noves i altres les de sempre— i alhora som víctimes de la crisi degut a que patim retallades, privatitzacions i eliminació de prestacions i serveis.

Des del Treball Social cal plantejar-se com actuar des de la docència, des de la pràctica professional i des de la reflexió científica per garantir el respecte dels drets bàsics i del benestar de la ciutadania. Com exercir la professió quan gairebé tot el sistema es troba en la nostra contra, sense sortir perjudicades?

PARAULES CLAU: crisi econòmica, Burnout, intervencions ètiques, retallades, privatitzacions, drets bàsics.

ABSTRACT

The current recession and economic crisis of capital that is taking place throughout Europe, as well as the antisocial measures that accompany it, are causing the extinction in the short and medium term of the so-called Welfare State, at a different speed in every EU Member State. We are professionals of the social sphere and we are used to work with usual and recent victims of such crisis. However, this time we are victims too as a consequence of the cutbacks, privatization processes and elimination of benefits and services that are being put into practice.

As Social Workers we should consider to take action from the teaching, professional practice and scientific thought fronts in order to guarantee the respect of the basic rights and welfare of the citizenry. How can we practice our profession without being lost out when the whole system is against us?

KEY WORDS: *economical crisis, burnout, ethical interventions, cutbacks, privatization, basic rights.*

1 Aquest article s'ha elaborat en el marc del projecte d'investigació finançat per la Universitat de València titulat "El sistema de serveis socials davant la crisi econòmica. Reptes, desafiaments i territori: el cas de la província de València". (UV-INV-PRECOMP12-82190).

2 Una primera versió d'aquest article es va defensar com a comunicació en el 15º Simposi Europeu de Treball Social celebrat a la Universitat Pública de Navarra els dies 4 i 5 d'Octubre de 2012.

CORRESPONDÈNCIA

encarna.canet@uv.es, amparo.marti@uv.es, lucia.martinez-martinez@uv.es

El impacto de la gran recesión en la Comunidad Valenciana

EDUARDO ESTEVE PÉREZ* Y ENRIQUE LLUCH FRECHINA**

Profesores de Economía de la Universidad CEU Cardenal Herrera

* Diploma de Estudios Avanzados y Licenciado en Economía por la Universidad de Valencia. Profesor de Economía en la Universidad CEU Cardenal Herrera e investigador del Observatorio de Investigación sobre Pobreza y Exclusión en la Comunidad Valenciana.

** Doctor en Ciencias Económicas, Licenciado en Derecho, Bachiller en Teología, Máster en Comunidades Europeas y Máster en Dirección y Administración de Empresas. Profesor de Economía en la Universidad CEU Cardenal Herrera donde dirige el Observatorio de Investigación sobre Pobreza y Exclusión en la Comunidad Valenciana.

Recibido: 5 de julio de 2012 · Aceptado: 7 de marzo de 2013

RESUM

La gran recesión ha tenido un impacto importante sobre la estructura de la pobreza y la privación en la población de la Comunidad Valenciana. Exceptuando el grupo de las personas de más edad, todos los demás se han visto afectados por esta crisis en mayor o menor medida. No solo ha crecido el porcentaje de familias que está por debajo del umbral de la pobreza o que están privadas de algunos bienes o servicios básicos, sino que también ha aumentado la intensidad de estos fenómenos pudiendo afirmarse que las personas pobres y privadas de bienes lo son ahora con mayor intensidad que antes de la crisis. El presente artículo expone de una manera resumida los principales datos del estudio realizado por Eduardo Esteve Pérez: “Pobreza y privación en la Comunidad Valenciana y España: El impacto de la Gran Recesión” en el marco de los trabajos del Observatorio de Investigación sobre Pobreza y Exclusión en la Comunidad Valenciana. [ver http://www.uchceu.es/vida_universitaria/documentos/catedra_solidaridad/informe_pobreza_y_privacion_en_la_cv_y_espanya.pdf]

PARAULES CLAU: pobreza, privación, crisis económica, vulnerabilidad.

CORRESPONDENCIA

eduardo.esteve@uch.ceu.es, elluch@uch.ceu.es

El acogimiento de menores con necesidades especiales y su relación con el perfil de las familias acogedoras

ROSA JOSEFA MOLERO MAÑES* Y ADELINA GIMENO COLLADO**

* Doctora en Psicología, profesora asociada de la Facultad de Psicología de la Universitat de València y Psicoterapeuta en EMAFI (Equipo Multidisciplinar de Atención a la familia e Infancia).

** Profesora Titular de la Universidad de Valencia y Catedrática de Escuela Universitaria.

Recibido: 7 de mayo de 2012 · Aceptado: 11 de febrero de 2013

RESUMEN

El acogimiento familiar en cualquiera de sus modalidades, es un recurso que pretende proteger a la infancia en situación de riesgo y/o desamparo y posibilitar un desarrollo integral y comunitario a la vez que reparador, todo ello dentro de un entorno de familia (familia extensa o familia ajena).

El objetivo del presente estudio, ha sido encontrar relaciones entre el perfil de la familia acogedora en los acogimientos en familia ajena y los problemas del menor en el momento de inicio del acogimiento. Se analizaron si las características familiares, incluyendo el tipo de familia, sus motivaciones o la situación laboral, predisponen o facilitan a acoger menores con problemas físicos y/o psicosociales. Los resultados indicaron que las familias monoparentales y con motivación, llamada en nuestro estudio carencial, acogían en mayor proporción niños con necesidades mayores que las familias biparentales o con motivación solidaria.

PALABRAS CLAVE: acogimiento, familia ajena, motivación, necesidades especiales, protección infantil, desarrollo infantil.

CORRESPONDENCIA

rosa.molero@uv.es

Anàlisi sobre el perfil i situació dels cuidadors (formals i familiars) de les persones que pateixen Alzheimer, en la zona de la Vall d'Albaida

MARTA CLIMENT LÓPEZ

Diplomada en Treball Social i llicenciada en Criminologia. Màster en Benestar Social: Intervenció Individual, Familiar i Grupal. Universitat de València.

Centre de menors “La Immaculada”, Xàtiva.

Euroservicios Omega: Servei d'Ajuda a Domicili, Agullent.

Rebut: 2 d'octubre de 2012 - Acceptat: 10 de gener de 2013

RESUM

Avui en dia, la malaltia de Alzheimer és coneguda a nivell mundial, però no totes les persones coneixen les repercussions que suposa patir-la, tant per a qui la pateix directa, com indirectament. I menys consciència es té, encara, de la importància que té cuidar a qui cuiden.

Per això vaig decidir portar a terme una xicoteta investigació per a conèixer el perfil de les persones que pateixen Alzheimer i les seues cuidadores, en la zona de la Vall d'Albaida i analitzar els serveis que se'ls presten, per a detectar si són suficients o se'ls podria oferir una atenció més global. Els resultats de la mateixa seran exposats a continuació, no obstant això pot anticipar-se que és necessari una major implicació dels poders públics i incrementar la conscienciació quant a la importància de cuidar als/a les cuidadors/res familiars, perquè sense elles el dia a dia de les persones que pateixen Alzheimer seria inviable.

PARAULES CLAU: Alzheimer, dependència, cuidador familiar, centre de dia.

CORRESPONDENCIA

marclito@alumni.uv.es

Impacto de la crisis en las entidades de acción social. Asindown, un ejemplo de superación

RAFAEL ESPINOSA PEÑA* Y TERESA POVEDA LÁZARO**

* Psicólogo, Coordinador del Área de Formación de Asindown.

** Trabajadora Social de Asindown.

Recibido: 14 de mayo de 2012 · Aceptado: 18 de junio de 2012

RESUMEN

La situación económica actual obliga a organismos públicos y empresas a adoptar medidas extraordinarias con el objetivo de mantener los servicios que prestan. En este contexto, las entidades (Fundaciones y Asociaciones) que atienden a personas con discapacidad y otros colectivos en riesgo de exclusión social, y que dependen en gran medida de las subvenciones públicas y privadas, sufren graves problemas de financiación que dificultan el normal desarrollo de sus actividades, y en consecuencia, son perjudicados aquellos usuarios y familias con las que trabajan. Asindown es parte de esta realidad y trabaja desde todos los ámbitos para mantener los servicios que presta con los mayores estándares de calidad posible.

PALABRAS CLAVE: Asindown, Fundación, Asociación, Síndrome de Down, Intervención social, Discapacidad.

ABSTRACT

The current economic situation is forcing public bodies and private enterprises to take special measures in order to keep the services they provide. In this context, the entities (foundations and associations) that look after disabled people and other groups at risk of social exclusion, and that depend to a great extent on public and private grants, are suffering serious financing problems that make the normal development of their activities difficult and, as a consequence, affect the users and families they provide services to. Asindown is part of this reality; therefore it works from all areas in order to keep the highest quality standards in the services it provides.

KEY WORDS: Asindown, Foundation, Association, Down syndrome, Social intervention, Disability.

CORRESPONDÈNCIA
fundacion@asindown.org

Les drogodependències, una visió actualitzada

SANTI AGOST FELIP

Treballador Social, Ajuntament de Vila-Real

Rebut: 11 març 2013 · Acceptat: 22 abril 2013

RESUM

L'opinió pública ha deixat d'estar preocupada pel fenòmen de les drogodependències i altres trastorns addictius. El canvi dels patrons de consum i la escassa visibilitat d'algunes situacions relacionades amb el consum de drogues fa que hagi deixat d'estar en l'agenda dels mitjans de comunicació. Però podem constatar que no és que sigui un problema resolt o del passat, sinò més be al contrari, a pesar de totes les campanyes de prevenció que s'han fet fins ara la prevalència del consum no ha disminuït, i el número d'admissions a tractament en els centres d'atenció a les drogodependències tampoc.

Per tot açò cal fer un repàs històric i trobar la clau de les causes de les drogodependències hui en dia, ficant l'accent en l'etapa de l'adolescència.

PARAULES CLAU: Drogodependències, interès, premsa, prevalència, causes, adolescència.

ABSTRACT

Public opinion is not worried about drug dependence and other addictive disorders anymore. The changes in consumption patterns and the lack of visible situations related to drugs consumption have removed this problem from the top of the media's agenda; however, we are able to establish that this is not a settled problem from the past, but quite the opposite. Despite all the prevention campaigns launched so far, the drugs consumption phenomenon prevails as well as the increase of the number of admissions in detoxification clinics for drug addicts.

Therefore, it would be necessary to make a review of the history of drug dependence in order to find the key of the causes thereof nowadays, putting special emphasis on adolescence.

KEY WORDS: Drug dependence, interest, the media, prevalence, causes, adolescence.

CORRESPONDÈNCIA

santiagost2000@yahoo.es

ELS SERVEIS SOCIALS MUNICIPALS EN RISC DE DESAPARICIÓ. L'avantprojecte de Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local¹

RESUM

L'avantprojecte de llei posa en risc els serveis socials municipals, ja que modifica profundament la seua concepció (apropant-nos a la beneficència), la distribució competencial (llevant la competència als Ajuntaments) i la responsabilitat pública (impulsa la gestió privada i la mercantilització dels mateix).

El sistema de serveis socials havia aconseguit en els darrers trenta anys consolidar-se en el conjunt del territori espanyol amb la proximitat a la ciutadania com el seu valor fonamental, aconseguida en part per la prestació des dels ajuntaments, que constitueix l'administració més propera a la ciutadania, a les seues necessitats i amb gran capacitat de conèixer i reconèixer les necessitats dels veïns i veïnes.

PARAULES CLAU: serveis socials municipals, privatització, ajuntaments, diputacions, responsabilitat pública, beneficència.

ABSTRACT

This bill endangers the municipal social services system because it deeply modifies the conception thereof (leaning social services towards charity), the distribution of powers (taking competences to the town and city councils) and the public responsibility (encouraging private management and the commercial exploitation thereof).

During the last thirty years, the Social Services system had been consolidated throughout Spain, being the proximity to the citizenry its most fundamental value. Such proximity has been achieved thanks to the benefits provided by the town and city councils, which have become the closer public bodies to citizens and their needs with great capacity to understand and recognize the needs of local neighbours.

KEY WORDS: municipal social services, privatization, town and city councils, provincial council, public responsibility, charity.

¹ Signen aquest article i proposen el manifest *Els Professionals dels Serveis Socials, davant de l'aprovació de la nova Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local*: F. Xavier Uceda i Maza, Lucía Martínez Martínez, Manuel Monje Martínez, César Romero Maza, Mercè Martínez Llopis, Amelia López Cayuela, Amparo Moreno Vañó, Joan Crespo Sempere, Enrique Ferrer, Carmen Fenollosa, Asensi Cabo, Victoria Belis Herrero i María García Muñoz. Treballadors/es Socials, Educadors/es Socials i Psicòlegs dels Serveis Socials Municipals. Aquests desenvolupen la seua tasca laboral als Serveis Socials Municipals i a la Universitat de València. Més informació a: serviciossocialsmunicipales.blogspot.com.es